

เพียรเกิด จะเกิดผล

บุคคลทั้งหลายผู้มีความเพียร ขุดพื้นดินในทะเลทราย
ได้พบน้ำในทะเลทรายนั้น ณ ที่ลานกลางแจ้ง ฉันทิ มุนี
ผู้ประกอบด้วยความเพียรและกำลัง เป็นผู้ไม่เกียจคร้าน พึงได้
ความสงบใจ ฉะนั้น

นรชนใด มีจิตไม่ท้อแท้ มีใจไม่หดหู่ บำเพ็ญกุศลธรรม
เพื่อความเกษมจากโยคะ นรชนนั้น พึงบรรลุความสิ้นไปแห่ง
สังโยชน์ทั้งหมดได้

เพียรเกิดจะเกิดผล

๓๔

พระลัมมาลัมพุทเธเจ้า ท่านทรงเป็นผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน เป็นผู้บริสุทธิ์หลุดพ้นแล้วจากอาสวกิเลส กิจที่จะทำยิ่งกว่านี้ไม่มีอีกแล้ว พวกเราก็คงเช่นเดียวกัน ควรจะใช้ชีวิตของเราให้เป็นไปเพื่อความสะอาด ความบริสุทธิ์กาย วาจา ใจ เป็นอันดับแรก ส่วนเรื่องอื่นนั้นให้เป็นเรื่องรองลงมา เรายังมีกิจที่สำคัญอย่างยิ่งที่จะต้องทำให้รู้แจ้งให้ได้ ว่าเราเกิดมาจากไหน มาทำไม และอะไรคือเป้าหมายของชีวิต จึงควรหมั่นฝึกฝนอบรมจิตใจของเราให้หยุดหนึ่ง จนกระทั่งเข้าถึงผู้รู้แจ้งภายใน คือ พระธรรมกาย

พระลัมมาลัมพุทเธเจ้าตรัสไว้ใน วัณณุปถชาดก ว่า

“บุคคลทั้งหลายผู้มีความเพียรขุดพื้นดินในทะเลทราย ได้พบน้ำในทะเลทรายนั้น ณ ที่ลานกลางแจ้ง ฉนฺโต มุนิผู้ประกอบด้วยความเพียรและกำลัง เป็นผู้ไม่เกียจคร้าน พึงได้ความสงบใจ ฉนฺตํ

นรชนใด มีจิตไม่ท้อแท้ มีใจไม่หดหู่ บำเพ็ญกุศลธรรม เพื่อความเกษมจากโยคะ นรชนนั้น พึงบรรลุความสิ้นไปแห่งสังโยชน์ทั้งหมดได้”

*ในสมัยพุทธกาล มีชายหนุ่มคนหนึ่ง ได้ฟังธรรมจาก

เพียรเกิดจะเกิดผล

๓๕

พระลัมมาลัมพุทเจ้า แล้วเกิดความเลื่อมใส มองเห็นทุกข เห็นโทษในการอยู่ครองเรือน และเห็นโทษของกามว่า เป็นรากเหง้าแห่งความทุกข์ เป็นดังหลุมถ่านเพลิง เป็นเหมือนเครื่องจองจำชีวิตฆราวาสนั้นคับแคบ เป็นทางมาแห่งรูลกิเลสทั้งหลาย การบรรพชาเป็นทางมาแห่งความสุข เป็นทางพ้นทุกข์ นำไปสู่ มรรคผลนิพพาน เขาจึงกลับไปบ้านและขออนุญาตบิดามารดา เพื่อออกบวช

เมื่อบวชแล้ว ท่านตั้งใจปฏิบัติธรรมเอาจริงเอ้างตลอด พรรษา แต่เนื่องจากว่าปฏิบัติเคร่งเครียดเกินไป จึงทำให้ไม่สบาย ใจไม่สงบ แม้นิมิตหรือแสงสว่างเพียงเล็กน้อย ก็ไม่เคยเห็น เมื่อผลการปฏิบัติไม่ได้เป็นไปตามความคาดหวัง ท่านจึง เบื่อหน่ายคลายความเพียร เกิดความท้อใจว่า ตนเองคงไม่มี บุญที่จะบรรลุธรรมในชาตินี้ เป็นคนอาภัพ ไม่มีวาสนาเหมือน คนอื่น ถ้าปฏิบัติต่อไปก็คงไม่ได้บรรลุอะไรในชาตินี้แน่ เราควร เดินทางกลับพระเชตวันมหาวิหาร เพื่อแลดูพระรูปของพระ-บรมศาสดาอันถึงพร้อมด้วยปุริสลักษณะและเราจะได้ฟังธรรม ที่แสนจะไพเราะจากพระพุทธองค์จะดีกว่า

พระบรมศาสดาทรงรู้วาระจิตของพระภิกษุรูปนี้ และ ทรงรู้ถึงความตั้งใจจริงของท่าน เพียงแต่ยังปฏิบัติไม่ถูกวิธี

๓๖

เท่านั้น จึงเรียกท่านมา แล้วตรัสให้กำลังใจว่า “เธอบวชในศาสนา อันเป็นเครื่องนำออกจากทุกข์ได้ ทำไมจึงไม่ให้เขารู้จักเธอว่า เป็นผู้มักน้อยสันโดษ เป็นผู้สัจดี ไม่คลุกคลีด้วยหมู่คณะ หรือว่าเป็นผู้ปรารภความเพียรเล่า สมัยก่อนเพราะเธอคนเดียวเท่านั้น ทำให้กองเกวียน ๕๐๐ เล่ม สามารถเดินทางผ่านทะเลทราย อันทุรกันดารไปได้ ทำให้ทุกคนได้รับความสุข ก็เพราะความเพียรของเธอเพียงผู้เดียวเท่านั้น แต่เหตุไร บัดนี้เธอจึงละความเพียรเสีย” จากนั้นพระองค์ทรงระลึกชาติในหนหลัง ตรัสเล่า เรื่องในอดีตชาติให้ฟังว่า

สมัยหนึ่ง ในเมืองพาราณสี เราเกิดเป็นพ่อค้า ได้บรรทุกสินค้าไปขายยังต่างเมือง เราได้ชักชวนเธอ และบริวารอีก ๕๐๐ คนไปด้วย ในการเดินทางต้องข้ามทะเลทรายเป็นระยะทางถึง ๖๐ โยชน์ ในตอนกลางวันทะเลทรายร้อนระอุมาก จึงต้องหยุดพักผ่อน แล้วเดินทางในเวลากลางคืน เมื่อเราและบริวารเดินทางรอนแรมไปใกล้จะถึงจุดหมายแล้ว เหลืออีกเพียง ๑ โยชน์เท่านั้น ซึ่งถ้าใช้เวลาเดินทางเพียงแค่นี้เดียว ก็จะสามารถข้ามพ้นเขตทะเลทรายไปได้

ครั้นถึงเวลากลางคืน เราก็ออกเดินทางกัน โดยให้เธอเป็นคนนำทาง สังกะสีทิศจากดวงดาว เธอได้เผลอหลับไปด้วยความอ่อนเพลีย กองเกวียนทั้งหมดจึงหลงทาง เข้าวันรุ่งขึ้นก็

เพียรเกิดจะเกิดผล

๓๓

เดินวนกลับมาที่เดิม บรืวารทั้งหมตรู้สึกอ่อนล้าและหิวโหยมาก เพราะขาดน้ำ ต่างพากันท้อแท้ไปตามๆ กัน

เราเห็นดังนั้น จึงคิดว่าถ้าหากเราละความเพียรเสียอีก คนหนึ่ง หมู่คณะก็จะถึงแก่ความตายกันหมด เราจึงออกเดินสำรวจดูบริเวณรอบๆ นั้นกับเธอ พบว่ามีหญ้าแพรกกอหนึ่ง ขึ้นอยู่ เพราะว่าได้รับความชื้นจากแหล่งน้ำเบื้องล่าง จึงกลับไปบอกบรืวาร ให้มาช่วยกันขุดพื้นทรายใต้กอหญ้านั้น ขุดลึกลงไป จนถึง ๖๐ คอกแล้วก็ยังไม่พบน้ำ กลับพบแต่แผ่นหินขวางอยู่ เหล่าบรืวารเห็นดังนั้น ก็พากันสิ้นหวัง หมดอาลัยในชีวิตต่างละความเพียร นอนรอคอยความตายกันอยู่ ณ ที่นั่นเอง

แต่เรามีได้ท้อใจ เพราะมีอาจเห็นบรืวารทั้งหมด ต้องมาพบกับความหายนะต่อหน้าต่อตา เราได้ลงไปในหลุมนั้น ลองแนบหูฟังที่แผ่นหิน ได้ยินเสียงน้ำไหลอยู่เบื้องล่าง จึงบอกให้ทุกคนมาช่วยกันเอาค้อนทุบแผ่นหิน ทุกคนก็ได้ช่วยกันทุบจนหมดเร็วหมดแรงไปตามๆ กัน เหลือเธอเพียงคนเดียวเท่านั้นที่ยังสู้อยู่ เราจึงบอกให้เธอทุบเทเร็วแรงทำต่อไปอีก เธออดทนทุบแผ่นหินจนเลือดอาบฝ่ามือโดยมิได้บ่นสักคำ

ในที่สุด แผ่นหินนั้นก็แตก ลำน้ำพุ่งขึ้นมาสูงราวกับลำตาล ทุกคนดีใจเหมือนตายแล้วเกิดใหม่ ก็เพราะความเพียรของเธอ

เพียรเกิดจะเกิดผล

๓๘

เพียงคนเดียวนี้แหละ พวกเราได้นำมาตีมาใช้กันอย่างสำราญ สามารถหุงหาอาหารรับประทานได้ พอตกกลางคืน จึงออกเดินทางต่อไปและได้ถึงที่หมายในวันรุ่งขึ้น เธอเป็นผู้มีความเพียรมากขนาดนั้น ทำไมชาตินี้ ซึ่งเป็นภพชาติสุดท้ายของเธอแล้ว เธอจะยอมละความเพียรเสียเล่า จากนั้นพระองค์ได้ตรัสพระคาถาว่า

“บุคคลทั้งหลายผู้มีความเพียร ขุดพื้นดินในทะเลทราย ได้พบน้ำในทะเลทรายนั้น ณ ที่ลานกลางแจ้ง ฉนฺได มุนิผู้ประกอบด้วยความเพียรและกำลัง เป็นผู้ไม่เกียจคร้าน พึงได้ความสงบใจ ฉนฺนํ

นรชนใด มีจิตไม่ท้อแท้ มีใจไม่หดหู่ บำเพ็ญกุศลธรรม เพื่อความเกษมจากโยคะ นรชนนั้น พึงบรรลุความสิ้นไปแห่งสังโยชนทั้งหมดได้”

ภิกษุรูปนั้น มีใจอาจหาญว่าเรจึงเบิกบานในธรรม ได้น้อมจิตไปตามกระแสเสียงของพระพุทธรองค์ เป็นผู้ไม่ประมาท มีความเพียร ทำใจหยุดนิ่งอยู่ภายใน จนเข้าถึงกายภายในเป็นลำดับ ได้บรรลุธรรมเป็นพระอรหันต์ในเวลานั้นเอง

ทุกท่านก็เช่นเดียวกัน จงเพียรพยายามต่อไป อย่ายอมพ่ายแพ้ อย่าท้อแท้ เมื่อตั้งใจจะทำอะไรแล้ว ต้องทำให้สำเร็จ

เพียรเกิดจะเกิดผล

๓๕

ถ้าเรามีความมุ่งมั่นอย่างเอาจริงเอาจัง ทุกอย่างจะสำเร็จหมด
ดูอย่างพระบรมศาสดาของเรา ก่อนที่จะได้ตรัสรู้พระอนุตตร-
สัมมาสัมโพธิญาณ พระองค์ทรงมีความเพียรอย่างยิ่งยวด
ที่เรียกว่า “จาตุรงควิริยะ” ท่านกล่าวไว้ว่า “แม้เนื้อและเลือด
ในสรีระจักเหือดแห้งไป เหลือแต่หนัง เอ็น และกระดูกก็ตามที่
เมื่อยยังไม่สำเร็จประโยชน์ที่บุคคลจะพึงได้ด้วยกำลัง ด้วยความ
เพียร และด้วยความบากบั่นของบุรุษแล้ว จักหยุดละความ
เพียรนั้น เป็นไม่มีเลย”

หลวงปู่วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ ก็เช่นเดียวกัน ท่านเคย
กล่าวไว้ว่า “ของจริง คู่กับคนจริง ธรรมะเป็นของจริง จะเข้าถึง
ได้ต้องเอาจริง ถ้าทำจริงละก็ ได้ทุกคน จริงแค่ไหน แค่ชีวิตชิ
ฉินเองสองคราว ไม่ได้ ตายเถอะ นิ่ง พอถึงกำหนดเข้า... มันได้
ไม่ตายซักที” นี่จริงอย่างนี้ เพราะฉะนั้นอย่าประมาท ให้ตั้งใจ
ปรารภความเพียร เอาจริงเอาจัง อย่าชี้เกียจนั่งธรรมะกัน
รักษากำลังใจของเราให้เข้มแข็ง ลักวันหนึ่งจะสมปรารถนา
เข้าถึงพระธรรมกายกันทุกคน

